

Vraag om uitleg van de heer Marc Hendrickx tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de situatie van Belgische gevangenen in Tilburg

- 2627 (2010-2011)

-

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, minister, collega's, uit een rapport van de Liga voor Mensenrechten en het Internationaal Observatorium van de Gevangenis en de Gevangenen blijkt dat de toestand in de gevangenis toch wel goed te noemen is, maar toch wordt de begeleiding van de gevangenen wel in vraag gesteld.

Vlaanderen is bevoegd voor de hulp aan en begeleiding van gedetineerden en is op die manier verantwoordelijk voor het voorbereiden van de gevangenen op de re-integratie in de maatschappij. Dat gebeurt nu niet in Tilburg, en daar houdt het rapport de Vlaamse Gemeenschap voor verantwoordelijk.

Minister, nochtans is dit een doelstelling waar u expliciet aandacht aan schenkt in uw beleidsnota. We lezen: "We bouwen de hulp- en dienstverlening aan gedetineerden en geïnterneerden verder uit conform het interdepartementaal Vlaams strategisch plan. We geven daarmee invulling aan de door de basiswet gevangeniswezen verleende rechten van gedetineerden. We anticiperen op de uitbreiding van de gevangenis capaciteit voorzien in het masterplan gevangeniswezen en we bereiden ons voor op de initiatieven van Justitie in Tongeren en Tilburg. We versterken daartoe het kader van beleidsmedewerkers, CAW- en cgg-medewerkers."

Net die doelstelling lijkt nu in het gedrang te komen. Minister, welke initiatieven hebt u al genomen of zult u nemen om deze doelstelling uit uw beleidsnota na te komen en aldus tegemoet te komen aan de opmerkingen uit het desbetreffende rapport?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Voorzitter, met betrekking tot de situatie van Belgische gedetineerden in Tilburg is er regelmatig overleg met Justitie. Bij het in gebruik nemen van de plaatsen in de inrichting te Tilburg werd duidelijk dat het niet de bedoeling was om Vlaanderen zijn bevoegdheden extraterritoriaal te laten uitoefenen. De overeenkomst met Nederland is dan ook een exclusief federale aangelegenheid.

In de overeenkomst wordt bepaald dat het Nederlands personeel instaat voor de sociale hulpverlening en voorziet in een aanbod dat gelijkwaardig is aan de hulp- en dienstverlening die geboden wordt in België. De intentie van de federale overheid om gedetineerden die, bijvoorbeeld in het kader van hun reclassering, nood hebben aan specifieke en intensieve begeleiding, te transfereren naar een Belgische gevangenis of hen voor bepaalde programma's te laten aansluiten bij het aanbod van de gevangenis in Wortel, blijkt in praktijk moeilijk haalbaar. De moeilijke organisatie van de verplaatsingen naar de inrichting van Wortel en de daaraan verbonden kosten, alsook de blijvende overbevolking van de Belgische gevangenis, zijn hierin een bepalende factor.

Ik heb dan ook steeds gepleit bij mijn federale collega van Justitie om zo veel mogelijk te vermijden dat lopende hulp- en dienstverleningstrajecten in de gevangenis onderbroken worden en uitdrukkelijk gevraagd om geen gedetineerden naar Tilburg te sturen die actief aan hun reclassering dienen te werken.

Begin juli heb ik een overleg georganiseerd met het kabinet en de administratie van Justitie om de belangrijkste noden en verwachtingen ten aanzien van de Vlaamse Gemeenschap geïdentificeerd te krijgen. De belangrijkste nood blijkt momenteel te bestaan uit begeleiding door de VDAB van gedetineerden die in Tilburg verblijven en die voor de strafuitvoeringsrechtbank moeten verschijnen. Ik nam hierover contact op met mijn collega, minister Muylers. In overleg met minister Muylers werd de afspraak gemaakt dat de VDAB een screening zal organiseren van mensen die mogelijk in aanmerking komen voor een tewerkstellingstraject. De concrete begeleiding zal verlopen vanuit een strafinrichting op Belgisch grondgebied. Wat

de uitwerking betreft, zullen er duidelijke afspraken gemaakt worden met justitie.

Het aanbod in de gevangenis van Tilburg is in grote mate bepaald door de samenwerkingsovereenkomst ter uitvoering van het verdrag dat de federale staat met Nederland heeft afgesloten voor de huur van de gevangenis. In die overeenkomst is ook bepaald dat het aanbod van onder meer sport, onderwijs en een bibliotheek door de Nederlandse diensten wordt gegarandeerd.

De kwestie van de VDAB heb ik juist al uiteengezet. Ik herhaal dat ervoor wordt gepleit om zo veel mogelijk te vermijden dat lopende hulp- en begeleidingstrajecten onderbroken worden. De gevangenis van Tilburg kreeg van Justitie het statuut van een bijhuis van de strafinrichting te Wortel, wat betekent dat het Belgische recht in de inrichting van Tilburg van toepassing is, toch alleszins de juridische situatie. De vraag naar territoriale bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap heeft daar op zich niets mee te maken.

Bezoek- en werkuren en ook de drugscontroles behoren tot de bevoegdheid van Justitie. Wat betreft werkuren, werd me verzekerd dat alle gedetineerden dagelijks een halve dag werken. Dit is uitgebreider dan in de meeste Belgische gevangenissen. Er is op maandag, dinsdag, donderdag, zaterdag en zondag bezoek mogelijk van 8.30 uur tot 16.30 uur. Op woensdag van 13.30 uur tot 19.30 uur. Ter vergelijking, in Gent is dat dagelijks in de namiddag en op zaterdag zowel in de voor- als in de namiddag.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Minister, ik dank u voor uw antwoord, maar ik vind het op zijn zachtst gezegd vreemd dat u stelt dat het van bij aanvang nooit de bedoeling kan zijn geweest dat Vlaanderen zijn bevoegdheden extraterritoriaal zou uitoefenen. U stelt dat er regelmatig overleg is met Justitie – en dat lijkt me niet meer dan normaal –, en ik versta dus niet goed waarom het punt niet aan bod zou kunnen komen dat wij onze bevoegdheden daar willen uitoefenen. Ik vind het heel minimalistisch dat enkel de lopende trajecten niet mogen worden onderbroken. Dat is een gemakkelijksoplossing, we mogen ons daar niet bij neerleggen. U stelt dat het Belgische recht daar van toepassing is, dat de gevangenis het statuut heeft van een bijhuis van Wortel, maar dat zou dan niet tellen wat onze bevoegdheden betreft? Ik betreur dat. Ik hoop dat we daar op de ene of de andere manier een mouw aan kunnen passen, want anders zullen we in geen enkele mate een antwoord kunnen bieden op de terecht opmerkingen uit de rapporten die ik heb aangehaald in mijn vraagstelling.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Het samenwerkingsakkoord voorziet niet in de uitbreiding van de bevoegdheden van de Vlaamse Gemeenschap. De Vlaamse Gemeenschap had daartoe partij moeten zijn en dan hadden we dat hier in het parlement moeten behandelen. Dat was niet het geval. Wat de sociale hulpverlening betreft, is het inderdaad zo dat ervan wordt uitgegaan dat die wordt ingevuld door de Nederlanders. In wat daarover wordt gerapporteerd, zit toch wel een kleine onduidelijkheid. We hebben alle mogelijke juristen daarover geconsulteerd, maar zolang er geen internationale verdragsrechtelijke context is, zijn wij niet bevoegd om extraterritoriaal onze gemeenschapsbevoegdheden uit te oefenen. Ik benadruk nog een keer dat we er inzake de sociale hulpverlening van uitgaan dat op basis van het akkoord dat met de Nederlandse Justitie werd gesloten, die dienstverlening inderdaad door de Nederlandse mensen ter plaatste wordt geleverd.

Voor zover het over andere aspecten gaat, zoals de VDAB, vind ik het logisch dat wij suggereren aan Justitie om te proberen om mensen die een intensieve begeleiding krijgen, niet te laten vertrekken naar Tilburg omdat die begeleiding dan wordt onderbroken. Dat is ook de reden waarom wij dat advies hebben gegeven.

Wij krijgen geen facturen van de federale overheid voor dingen die zouden gebeuren in de

gevangenis.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

